

29. Արտոնագրային գործունեություն

2019թ. հանրապետությունում արդյունաբերական սեփականության օբյեկտների (գյուտերի, օգտակար մոդելների, արդյունաբերական նմուշների, ապրանքային նշանների) իրավական պահպանության հետ կապված գործունեությունն ունեցել է հետևյալ պատկերը.

29.1. Գյուտեր և օգտակար մոդելներ: 2019թ. ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության մտավոր սեփականության գործակալություն է ներկայացվել 116 գյուտի և 37 օգտակար մոդելի հայտ, որոնցից 149-ը՝ ազգային, 4-ը՝ օտարերկրյա հայտատուներից: 1992թ-ից մինչև 2019թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում, ստացված հայտերի ընդհանուր քանակը կազմել է 4 772: 1994-2019թթ. ընթացքում մտավոր սեփականության համաշխարհային կազմակերպություն է ուղարկվել գյուտի 93 միջազգային հայտ: Եվրասիական արտոնագրային կոնվենցիայի ընթացակարգով ազգային հայտատուների կողմից 2019թ. ներկայացվել է 5 հայտ: 1997-2019թթ. ընթացքում Եվրասիական արտոնագրային գերատեսչություն առաքվել է գյուտի 51 եվրասիական հայտ: 2019թ. գործավարությունն ավարտվել է 156 հայտով, ընդ որում, 96 հայտով կայացվել են որոշումներ գյուտի հայտը պաշտոնական տեղեկագրում հրապարակելու և արտոնագիր տալու մասին, 34 հայտով՝ օգտակար մոդելի հայտը պաշտոնական տեղեկագրում հրապարակելու և արտոնագիր տալու մասին, 20 հայտով՝ գյուտի (օգտակար մոդելի) հայտը հետ կանչված համարելու մասին, գյուտի և օգտակար մոդելի 3-ական հայտերով՝ արտոնագրեր տալն ամբողջությամբ մերժելու մասին: Ինչպես նաև կայացվել են 2 գյուտի արտոնագրերով՝ արտոնագրատուականության մասին եզրակացության հրապարակման մասին որոշումներ: 2019թ. տրվել է գյուտի 100 և օգտակար մոդելի 32 արտոնագիր, որոնցից օտարերկրյա հայտատուներին՝ գյուտի 3 արտոնագիր: 2019թ. 3 352 գյուտի արտոնագրերից ՀՀ տարածքում գործում են 219-ը, իսկ օգտակար մոդելի 572 արտոնագրերից՝ 126-ը: ՀՀ տարածքում գործում են 5 150 եվրասիական արտոնագիր:

Ստացված գյուտերի և օգտակար մոդելների հայտերի քանակն ըստ տեխնիկայի բնագավառի (ըստ Մադրիդյան արձանագրությունների դասակարգչի /ՄԱԴ/), 2019թ.

		Բնագավառը	միավոր Ընդամենը
A	Մարդու կենսական պահանջների բավարարում	Բժշկություն և անասնաբուժություն	13
		Մենդամթերք և ծխախոտ	14
		Դեղեր և դեղամիջոցներ	22
		Գյուղատնտեսություն	3
		Հագուստ և կենցաղային առարկաներ	3
B	Տարբեր տեխնոլոգիական պրոցեսներ, տրանսպորտ	Նյութերի մշակում, շերտավոր նյութեր	8
		Տրանսպորտ	5
		Ֆիզիկական և քիմիական գործընթացներ	1
C	Քիմիա, մետաղագործություն	Անօրգանական քիմիա	9
		Օրգանական քիմիա	8
		Մետաղագործություն և էլեկտրոլիզ	6
		Ներկեր, վառելիք, կենդանական և բուսական յուղեր	2
		Կենսաքիմիա, շաքար, կաշիներ	6
E	Շինարարություն, լեռնագործություն	Շինարարություն	4
F	Մեխանիկա, լուսավորություն, ջեռուցում, շարժիչներ և պոմպեր, զենք և ռազմամթերք, պայթեցման աշխատանքներ	Շարժիչներ և պոմպեր	7
		Լուսավորում, ջեռուցում, սառնարանային տեխնիկա	2

G	Ֆիզիկա	Չափում և օպտիկա	10
H	Էլեկտրականություն	Էլեկտրական տեխնիկա	14
Այլ բնագավառներ			16
Ընդամենը			153

29.2. Ապրանքային նշաններ և արդյունաբերական նմուշներ: 2019թ. ազգային ընթացակարգով Մտավոր սեփականության գործակալություն է ներկայացվել ապրանքային նշանի գրանցման 2 722 հայտ (2 157ը՝ ազգային հայտատուներից): Ապրանքային նշանների 2 663 հայտով կատարվել է նախնական փորձաքննություն: Հետ է կանչվել 82 հայտ, 179 հայտով կայացվել է ապրանքային նշանի գրանցումը մերժելու մասին որոշում: Գրանցվել է 1 789 ապրանքային նշան (1 353-ը՝ ազգային հայտատուների անուններով): Նշանների միջազգային գրանցման մասին մադրիդյան համաձայնագրի և դրա արձանագրության շրջանակում Հայաստանի Հանրապետության նշամբ ստացվել է ապրանքային նշանների միջազգային գրանցման մասին 3 198 ծանուցում: Միջազգային ծանուցումներով կայացվել է 2 099 որոշում ապրանքային նշաններին իրավական պահպանություն տրամադրելու վերաբերյալ, նախնական մերժման մասին՝ 954, իսկ վերջնական մերժման մասին՝ 476 որոշում: ՀՀ-ից ներկայացվել է միջազգային գրանցման 33 հայտ:

2019թ. ազգային ընթացակարգով Մտավոր սեփականության գործակալություն է ներկայացվել 42 արդյունաբերական նմուշի հայտ (37-ը՝ ազգային հայտատուներից), որոնցից 29-ը ստացել է վկայագիր: Արդյունաբերական նմուշների Հաագայի համաձայնագրի շրջանակում Հայաստանի Հանրապետության նշամբ ստացվել է արդյունաբերական նմուշների միջազգային գրանցման մասին 121 ծանուցում:

Գրանցման ներկայացված ապրանքային նշանների հայտերի քանակն ըստ հայտատուների երկրների, 2019թ.

	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		ըստ ազգային ընթացակարգի	Մադրիդյան համաձայնագրի և դրան կից արձանագրության շրջանակում
Հայաստան	2 157	2 157	-
Անտիգուա և Բարբուդա	3	-	3
ԱՄՆ	410	158	252
Ավստրալիա	7	-	7
Ավստրիա	19	-	19
Արաբական Միացյալ Էմիրություններ	33	24	9
Բելառուս	63	1	62
Բելգիա	25	2	23
Բոսնիա և Հերցեգովինա	2	2	-
Բուլղարիա	19	-	19
Բրազիլիա	3	3	-
Բարբադոս	1	1	-
Բելիզ	2	-	2
Գերմանիա	270	13	257
Դանիա	11	3	8
Եգիպտոս	6	3	3
Էստոնիա	4	-	4
Էկվադոր	1	1	-
Թաիլանդ	2	-	2
Թայվան	2	2	-

	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		ըստ ազգային ընթացակարգի	Մադրիդյան համաձայնագրի և դրան կից արձանագրության շրջանակում
Թուրքիա	70	1	69
Թուրքմենստան	2	-	2
Բոլանդիա	21	6	15
Բսպանիա	51	8	43
Բսլանդիա	3	-	3
Բտայիա	160	4	156
Իրան	22	12	10
Իրաք	2	-	2
Լատվիա	60	-	60
Լեհաստան	58	5	53
Լիբանան	7	7	-
Լիխտենշտայն	13	-	13
Լիտվա	14	-	14
Լյուքսեմբուրգ	25	3	22
Խորվաթիա	2	-	2
Կայմանյան կղզիներ	2	2	-
Կանադա	3	2	1
Կիպրոս	51	4	47
Կորեայի Հանրապետություն	63	9	54
Կուբա	2	-	2
Հնդկաստան	8	1	7
Հորդանան	2	2	-
Հունաստան	7	1	6
Հունգարիա	139	20	119
Ղազախստան	97	2	95
Ղրղզստան	1	-	1
Ճապոնիա	89	26	63
Մալազիա	1	1	-
Մալթա	1	1	-
Մակեդոնիա	3	1	2
Մարոկկո	1	-	1
Մարշալյան կղզիներ	3	-	3
Մեքսիկա	1	-	1
Միացյալ Թագավորություն	109	26	83
Մոլդովա	7	-	7
Մոնակո	3	-	3
Նիդերլանդներ	38	2	36
Նոր Զելանդիա	1	-	1
Նորվեգիա	3	-	3
Շվեդիա	28	6	22
Շվեյցարիա	229	-	229
Շրի Լանկա	4	3	1
Չեխիա	26	-	26
Չինաստան	522	46	476
Պորտուգալիա	5	-	5
Պուերտո Ռիկո	3	3	-
Ջերսի	3	3	-
Ռումինիա	9	-	9
Ռուսաստանի Դաշնություն	568	59	509
Սան Մատեո	2	-	2
Սեյշելյան կղզիներ	1	1	-
Սիբիա	1	-	1
Սինգապուր	31	22	9

	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		ըստ ազգային ընթացակարգի	Մադրիդյան համաձայնագրի և դրան կից արձանագրության շրջանակում
Սյովակիա	4	-	4
Սյովենիա	11	-	11
Սաուդյան Արաբիա	1	-	1
Վիետնամ	9	-	9
Վիրջինյան կղզիներ	22	6	16
Վրաստան	19	13	6
Ուզբեկստան	4	1	3
Ուկրաինա	84	9	75
Քաթար	2	2	-
Օման	1	1	-
Ֆինլանդիա	19	11	8
Ֆրանսիա	127	20	107
Ընդամենը	5 920	2 722	3 198

29.3. Հրապարակումներ: 2019թ. հրատարակվել է «Արդյունաբերական սեփականություն» պաշտոնական տեղեկագրի 23 համար՝ հայերեն և ռուսերեն, որոնց մեջ պաշտոնական տեղեկություններ են հրապարակվել 100 գյուտի և 32 օգտակար մոդելի արտոնագրերի, 29 արդյունաբերական նմուշի վկայագրերի, 1 789 գրանցված ապրանքային նշանների մասին: 2019թ. հրապարակվել է «Ապրանքային նշանների հայտեր» տեղեկագրի 23 համար:

29.4. Գրանցված օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների փոխանցում, լիցենզիաների տրամադրում և իրավունքների պահպանության ժամկետների երկարաձգում: 2019թ. ընթացքում քննարկվել և գրանցվել է 1 638 դիմում:

Քննարկված և գրանցված դիմումների քանակը, 2019թ.

	միավոր
Ապրանքային նշանների նկատմամբ իրավունքների փոխանցում	117
Ապրանքային նշանների լիցենզիաներ	19
Ապրանքային նշանների ենթալիցենզիաներ	2
Ապրանքային նշանների լիցենզիայի փոփոխություն	6
Ապրանքային նշանների ենթալիցենզիայի փոփոխություն	1
Արտոնագրի զիջում	4
Ապրանքային նշանների լիցենզիաների չեղյալ հայտարարում	3
Արտոնագրի բացառիկ լիցենզիա	1
Արտոնագրի լիցենզիայի չեղյալ հայտարարելու մասին դիմում	1
Ապրանքային նշանների ֆրանչայզինգի	2
Ապրանքային նշանների գործողության ժամկետների երկարաձգում	757
Արդյունաբերական նմուշի գրանցումից բխող իրավունքների պահպանության ժամկետների երկարաձգում	25
Ապրանքային նշանների պետական գրանցամատյանում կատարված փոփոխություններ	700
Ընդամենը	1 638

Գրանցված իրավունքների փոխանցման և լիցենզիաների տրամադրման պայմանագրերի քանակը, 2019թ.

	<i>միավոր</i>
	Ընդամենը
Իրավունքի փոխանցման պայմանագրեր	121
Լիցենզիայի, ենթալիցենզիայի տրամադրման պայմանագրեր և պայմանագրերում կատարված փոփոխություններ	38
Ընդամենը	159

2019թ. պատրաստվել և իրավատերերին է հանձնվել 1 789 ապրանքային նշանների վկայագրեր, 100 գյուտի արտոնագրեր, 32 օգտակար մոդելների արտոնագրեր և 29 արդյունաբերական նմուշների վկայագրեր:

29.5. Ֆինանսական ցուցանիշներ: 2019թ., որպես պետական տուրք, ՀՀ պետական բյուջե է մուտքագրվել 437.8 մլն. դրամ:

ՀՀ պետական բյուջե մուտքագրված գումարը, 2019թ.

	<i>մլն. դրամ</i>
	Ընդամենը
Ապրանքային նշանների և արդյունաբերական նմուշների իրավական պահպանություն	310.6
Գյուտերի և օգտակար մոդելների իրավական պահպանություն	3.6
Պետական գրանցամատյանների վարում	106.9
Զիջման մասին և լիցենզային պայմանագրերի գրանցում	14.9
Բողոքների քննարկման գծով	1.8
Ընդամենը	437.8

Ներկայացված գյուտերի և օգտակար մոդելների հայտերի քանակն ըստ երկրների, 2015-2019թթ.

		<i>միավոր</i>				
		2015	2016	2017	2018	2019
Հայաստան	գյուտեր	113	92	107	102	112
	օգտակար մոդելներ	54	32	39	33	37
	ընդամենը	167	124	146	135	149
Այլ երկրներ	գյուտեր	2	2	3	3	4
	օգտակար մոդելներ	1	-	1	3	-
	ընդամենը	3	2	4	6	4
Ընդամենը	գյուտեր	115	94	110	105	116
	օգտակար մոդելներ	55	32	40	36	37
	ընդամենը	170	126	150	141	153

Գյուտերի, օգտակար մոդելների, արդյունաբերական նմուշների և ապրանքային նշանների ցուցանիշները, 2015-2019թթ.

		<i>միավոր</i>				
		2015	2016	2017	2018	2019
Գյուտեր	ներկայացվել են հայտեր	115	94	110	105	116
	տրվել են արտոնագրեր	81	93	74	88	100
Օգտակար մոդելներ	ներկայացվել են հայտեր	55	32	40	36	37
	տրվել են արտոնագրեր	50	44	27	31	32
Արդյունաբերական նմուշներ	ներկայացվել են հայտեր	38	29	58	57	42
	տրվել են վկայագրեր	32	23	34	53	29
Ապրանքային նշաններ	ներկայացվել են հայտեր	5 044	3 985	4 880	5 123	5 920
	գրանցվել են	1 488	1 564	1 435	1 453	1 789

Գրանցման ներկայացված ապրանքային նշանների հայտերի քանակն ըստ հայտատուների երկրների, 2015-2019թթ.

	<i>միավոր</i>				
	2015	2016	2017	2018	2019
Հայաստան	1 340	1 261	1 472	1 556	2 157
Անտիգուա և Բարբուդա	-	-	-	-	3
Ալժիր	-	-	1	-	-
ԱՄՆ	454	321	373	402	410
Ավստրալիա	8	4	7	4	7
Ավստրիա	47	40	35	30	19
Արաբական Միացյալ Էմիրություններ	11	16	25	22	33
Արգենտինա	-	-	4	1	-
Ադրբեջան	-	-	-	2	-
Բահրեյն	-	2	-	-	-
Բարբադոս	3	1	-	3	1
Բելառուս	33	28	38	29	63
Բելգիա	59	53	74	54	25
Բելիզ	12	1	4	-	2
Բերմուդա	5	3	3	2	-
Բոսնիա և Հերցեգովինա	-	10	3	1	2
Բրազիլիա	7	-	-	1	3
Բուլղարիա	34	9	26	29	19
Գերմանիա	339	235	314	308	270
Դանիա	26	26	19	14	11
Եգիպտոս	5	2	9	2	6

	2015	2016	2017	2018	2019
Էկվադոր	-	-	-	-	1
Էստոնիա	4	3	5	7	4
Թաիլանդ	-	2	3	3	2
Թայվան	3	1	1	1	2
Թունիս	-	-	2	1	-
Թուրքիա	132	126	114	59	70
Թուրքմենստան	-	-	-	-	2
Բոլանդիա	23	15	25	20	21
Բսլանդիա	4	1	-	-	3
Բսայանիա	54	33	67	37	51
Բսրայել	5	2	6	23	-
Բտալիա	131	133	155	154	160
Բրան	21	10	20	15	22
Բրաք	-	-	-	1	2
Լատվիա	37	17	18	5	60
Լեհաստան	41	23	36	28	58
Լիբանան	-	2	4	1	7
Լիխտենշտայն	17	6	11	12	13
Լիտվա	3	13	5	6	14
Լյուքսեմբուրգ	52	43	42	35	25
Լտրվաթիա	-	-	6	8	2
Կայմանյան կղզիներ	22	8	6	10	2
Կանադա	6	9	3	10	3
Կիպրոս	67	40	45	43	51
Կյուրասաո	-	-	1	-	-
Կոլումբիա	2	1	-	-	-
Կորեայի Հանրապետություն	47	94	29	16	63
Կուբա	2	2	-	-	2
Հնդկաստան	28	23	22	5	8
Հոնգ Կոնգ	5	3	-	-	-
Հորդանան	-	-	2	4	2
Հունաստան	6	13	11	14	7
Հունգարիա	210	26	22	138	139
Ղազախստան	17	31	18	25	97
Ղրղզստան	-	-	2	-	1
Ճապոնիա	77	88	93	82	89
Մալդիվա	-	1	2	1	1
Մալթա	1	2	21	-	1
Մակեդոնիա	3	6	2	2	3
Մարոկկո	5	1	1	1	1
Մավրիկիոս	-	-	-	1	-
Մարշալյան կղզիներ	-	-	-	-	3
Մեքսիկա	3	1	3	-	1
Միացյալ Թագավորություն	133	64	66	84	109
Մոզամբիկ	-	-	1	-	-
Մոլդովա	11	6	10	3	7
Մոնակո	3	2	2	7	3
Նիդերլանդներ	67	62	30	34	38
Նոր Զելանդիա	5	4	4	1	1
Նորմանդյան կղզիներ	-	1	-	16	-
Նորվեգիա	2	3	7	5	3
Շրի Լանկա	-	-	-	1	4
Շվեդիա	23	10	11	14	28
Շվեյցարիա	309	184	250	265	229
Չեխիա	19	38	16	13	26

	2015	2016	2017	2018	2019
Զինաստան	201	181	329	502	522
Պանամա	3	-	1	-	-
Պորտուգալիա	7	1	6	12	5
Պուերտո Ռիկո	-	1	-	-	3
Ջերսի	-	-	-	-	3
Ռումինիա	4	5	1	1	9
Ռուսաստանի Դաշնություն	477	323	563	629	568
Սան Մարինո	2	-	2	-	2
Սաուդյան Արաբիա	3	-	-	1	1
Սեյշելյան կղզիներ	5	1	3	-	1
Սենթ Քիթս և Նևիս Դաշնություն	-	-	2	-	-
Սենթ Վինսենթ և Գրենադիններ	-	-	-	1	-
Սինգապուր	7	17	14	16	31
Սլովակիա	-	-	3	-	1
Սլովակիա	6	8	7	4	4
Սլովենիա	22	16	26	14	11
Վիետնամ	-	2	7	3	9
Վիրջինյան կղզիներ	17	50	28	11	22
Վրաստան	20	7	16	15	19
Ուզբեկստան	5	2	3	5	4
Ուկրաինա	104	62	72	66	84
Օման	-	6	3	5	1
Ֆիլիպիններ	-	-	1	1	-
Ֆինլանդիա	15	22	35	13	19
Ֆրանսիա	154	116	151	-	127
Քաթար	-	-	-	4	2
Այլ երկրներ	9	-	-	-	-
Ընդամենը	5 044	3 985	4 880	5 123	5 920

Գրանցված իրավունքների փոխանցման և լիցենզիաների տրամադրման պայմանագրերի քանակը, 2015-2019թթ.

միավոր

	2015	2016	2017	2018	2019
Իրավունքի փոխանցման պայմանագրեր	121	179	133	114	121
Լիցենզիայի, ենթալիցենզիայի տրամադրման պայմանագրեր և պայմանագրերում կատարված փոփոխություններ	17	50	49	35	38
Ֆրանչայզինգի պայմանագրեր	-	4	1	-	-
Գրանցված պայմանագրերի ընդհանուր քանակը	138	233	183	149	159

ՀՀ պետական բյուջե մուտքագրված գումարը, 2015-2019թթ.

մլն. դրամ

	2015	2016	2017	2018	2019
Ապրանքային նշանների և արդյունաբերական նմուշների իրավական պահպանություն	291.3	325.0	284.1	295.9	310.6
Գյուտերի և օգտակար մոդելների իրավական պահպանություն	3.0	3.6	0.8	3.5	3.6
Պետական գրանցամատյանների վարում	176.5	147.6	102.4	104.3	106.9
Զիջման մասին և լիցենզիայի պայմանագրերի գրանցում	14.7	31.8	18.9	12.1	14.9
Բողոքների քննարկման գծով	0.4	0.3	0.5	0.5	1.8
Ընդամենը	485.9	508.3	406.7	416.3	437.8